

Titusqa

Rosul Pawlus Titusqa yazghan mektup Salam

¹ Xudaning tallighanlirigha amanet bolghan étiqad we ixlasmenlikke élip baridighan heqiqetning bildürülüshi üçün, Eysa Mesihning rosuli qilip teyinlen'gen, Xudaning quli bolghan menki Pawlustin sanga salam — □

² (bu étiqad we heqiqet menggülük hayatqa baghlan'ghan ümidni élip kélidu; bu menggülük hayatni mutleq yalghan éytmaydighan Xuda hemme dewr-zamanlardin ilgirila wede qilghanidi; ■

³ lékin *hazir* wedisining waqti kélip Qutquzghuchimiz Xuda buning kalam-xewirini Öz emri bilen manga tapshurghan jakar arqiliq ashkarilidi) ■

⁴ — ortaq étiqadimizda öz oghlum bolghan Titusqa salam! Xuda'Atimiz we nijatkarimiz Mesih

□ **1:1** «Xudaning tallighanlirigha amanet bolghan étiqad we ixlasmenlikke élip baridighan heqiqetning bildürülüshi üçün...» — bu söz bolsa: (1) Xudaning Özi tallighan xelqige tapshurghan özgermes étiqadqa muwapiq, Xudaning uningda bolghan meqsiti üçün; (2) Xudaning tallighanlirini mushu étiqadqa érishtürüş üçün; (3) Xudaning tallighanlirining étiqadini algha sürüş üçün dégen üç menini öz ichige élishi mumkin. ■ **1:2** Chöl. 23:19; Rim. 16:25; Ef. 1:9; 3:9; Kol. 1:26; 2Tim. 2:13; 1Pét. 1:20. ■ **1:3** Ros. 20:24; 2Kor. 2:12; 7:14; 8:6,16; Gal. 1:1; 2:3.

Eysadin sanga méhir-shepqet we xatirjemlik bolghay! □ ■

Titusning Krét arilidiki xizmiti

⁵ Séni Krét arilida qaldurushtiki seweb, orundilip bolmighan ishlarni bir terep qilishing üçün we her sheherde sanga tapilighinimdek jamaetke aqsaqallarni teyinlishing üçün idi. ■

⁶ Aqsaqalliqqa teyinlinidighan kishi eyibsiz bolushi, bir ayalliq, perzentliri bolsa étiqad qilghuchi bolushi we ishlirida shallaqliq qilidighan yaki *ata-anisigha* boysunmaydighan eyibliri bolmighan bolushi kérek. □ ■

⁷ Chünki jamaetning yétekchisi Xudaning *ailisige* ghojidar bolush süpitide, eyibsiz bolushi kérek; bashbashtaq emes, térikkek emes, haraq-sharabqa bérilgen emes, zorawan emes, nepsaniyetchi

□ **1:4** «ortağ étiqadimizda öz oghlum bolghan Titusqa...» — bu ibare shübbisiz shuni körsitiduki, Titus xush xewerni eslide Pawlustin anglighan we shundaqla uninggha ishinip hayatqa érishkenidi. Shuning bilen (Pawlus bashqa yerlerde köp éytqinidek) rohiy jehettin Titusni xush xewer arqiliq «tughdi» we uninggha rohiy jehettin atidek boldi. ■ **1:4** Ef. 1:2; Kol. 1:2; 2Tim. 1:2; 1Pét. 1:2. ■ **1:5** 2Tim. 2:2. □ **1:6** «Aqsaqalliqqa teyinlinidighan kishi eyibsiz bolushi, bir ayalliq... bolushi kérek» — «bir ayalliq» yaki «bir ayalning éri», belkim «öz ayaligha sadiq» dégen menide. Bu toghruluq «Timotiygha (1)»diki «qoshumche söz»imizni körüng. «perzentliri bolsa étiqad qilghuchi bolushi ... kérek» — yaki, «perzentliri bolsa sadiq bolushi... kérek». ■ **1:6** 1Tim. 3:2.

emes, □ ■

8 belki méhmandost, saxawetlik, yaxshiliqni söyidighan, salmaq, adil, ixlasmen we özini tutuwalghan bolushi lazim. □ ■

9 U yene saghlam telim bilen righbet-teselli bérish üçün we qarshi chiqquchilargha reddiye bérish üçün, tapshurulghan telimdiki ishenchlik kalam-sözde ching turushi kérek. □

10 Chünki hazir bimene söz qilidighan, kishilerning könglini owlap ézitquluq qilidighan, öz béshimchiliq qilidighan köpligen kishiler bar,

□ **1:7** «jamaetning yétekchisi **Xudaning ailisige ghojidar bolush süpitide, eyibsiz bolushi kérek; bashbashtaq emes...**» — «bashbashtaq» — grék tilida bu söz «shexsiyetchi, menmenchi» dégen menilernimu öz ichige alidu. «haraq-sharabqa **bérilgen emes, zorawan emes, nepsaniyetchi emes...**» — «nepsaniyetchi» grék tilida «özini bulghaydighan nepsaniyetchilikke bérilgen» dégen bir söz bilen ipadilinidu. Bu sözge qarighanda, pul we mal-dunyani qoghlisish insanni haram qilib bulghaydu. Bu téma toghrisida yene «Luqa» 16:9-11 we shu ayetlerdiki izahatlarni we «Luqa»diki «qoshumche söz»imizdiki 16-bab toghruluq «naheq dunyagha tewe bolghan mal-dunya» dégen mezmunnı körüng. ■ **1:7** Law. 10:9; Mat. 24:45; 1Kor. 4:1; Ef. 5:18; 1Tim. 3:3,15; 1Pét. 5:2.

□ **1:8** «belki méhmandost, **saxawetlik, yaxshiliqni söyidighan, salmaq, adil, ixlasmen we özini tutuwalghan bolushi lazim**» — grék tilida «saxawetlik, yaxshiliqni söyidighan» birla söz bilen ipadilinidu. ■ **1:8** 1Tim. 3:2. □ **1:9** «u yene saghlam telim bilen righbet-teselli bérish üçün we qarshi chiqquchilargha reddiye bérish üçün...» — «saghlam telim» bolsa Pawlusning köp ishlitidighan ibarisi. Xudadin kelgen telim heqiqet, toghra elwette, u özini qobul qilghanlarda saq, saghlam rohiy hayatni hasil qilidu we quwwetleydu.

bolupmu xetniliklerdin chiqqanlar bar. □ ■

11 Ularning aghzini étish kérek; chünki ular haram dunyani dep ögitishke tégishlik bolmighan telimlerni ögitip, hetta pütün aililerni nabut qilmaqta.

□ ■

12 Shulardin biri, yeni *Krét arilidikilerning* özining bir peyghembiri: «Krétlar hemishe yalghan sözleydighanlar, wehshiy haywanlar we hurun toymaslardur» dégen. □

13-14 Bu guwahliq heqiqettur; shunga ularning étiqadta saghlam turushi üçün, shundaqla Yehudiy epsanilerge we heqiqettin chetnigenler toquwalghan insaniy qaide-belgilimilerge qulaq salmasliqi üçün ularni qattiq eyiblep

□ **1:10** «... **kishilerning könglini owlap ézitquluq qilidighan, öz béshimchiliq qilidighan köpligen kishiler bar, bolupmu xetniliklerdin chiqqanlar bar**» — «xetniliklerdin chiqqanlar» Yehudiy-lar yaki eslide Yehudiylarning «sinagog»igha qobul qilinish üçün xetne qobul qilghanlarni körsitidu. Bezi alimlar «xetnilikler»ni xetnilikni qobul qilish kérek dep telim bergenlerni körsitidu, dep qaraydu. Lékin töwendiki 11-ayetke qarighanda ularning hertürlük ziyaliq telimliri bar idi. ■ **1:10** Ros. 15:1. □ **1:11** «**ular haram dunyani dep ögitishke tégishlik bolmighan telimlerni ögitip, hetta pütün aililerni nabut qilmaqta**» — «haram dunyani dep»: — telim (meyli toghra bolsun, natoghra bolsun) bérishtiki meqset dunyagha érishish bolsa beribir haram ish bolidu, elwette. ■ **1:11** Mat. 23:14; 2Tim. 3:6. □ **1:12** «**shulardin biri, yeni Krét arilidikilerning özining bir peyghembiri: «Krétlar hemishe yalghan sözleydighanlar, wehshiy haywanlar we hurun toymaslardur» dégen**» — Krétliq shair Épiménidis, miladiyedin ilgiri altinchi esirde yazghan shéir. «hurun toymighurlar» grék tilida «löm-lüm ashqazanlar» bilen ipadilinidu — démek, ularning ashqazinidin bashqa ezaliri yoq oxshaydu.

agahlandurghin. □ ■

¹⁵ Pak kishiler üçhün hemme nerse pak; lékin bulghan'ghan napaklar we étiqadsizlar üçhün héchqandaq nerse pak emestur. Chünki ularning oy-pikrlirimu, wijdanimu bulghinip ketken. ■

¹⁶ Ular Xudani tonuymiz dep dawrang qilsimu, lékin emelliride Uningdin tanidu; chünki ular yirginchlikler, héchgep anglimaydighanlar, héchqandaq yaxshi ishlarni qilishqa yarimaydighanlardur.

2

Saghlam telimge layiq yashash

¹ Lékin sen bolsang saghlam telimge qandaq uyghun yashashni ögitishing kérek.

² Yashan'ghan erlerge, hoshyar, salmaq, temkin, étiqadta, méhir-muhebbette we sewr-taqette saghlam bolushni tapilighin.

³ Shuningdek, yashan'ghan ayallargha yürüş-turushta ixlax-muqeddeslikke layiq bolushni, chéqimchiliq qilmasliqni, haraq-sharabqa bérilmeydighan bolushni, güzel ishlarni ögetküchiler bolushni tapilighin. ■

□ **1:13-14** «shundaqla **Yehudiy epsanilerge we heqiqettin chetnigenler toquwalghan insaniy qaide-belgilimilerge qulaq salmasliqi üçhün...**» — «Yehudiy epsaniler» toghruluq «Timotiyligha (1)»diki «qoshumche söz»imiz (1:4 we 4:7-ayetler üstide toxtalghinimiz)ni körüng. «...ularni **qattiq eyiblep agahlandurghin**» — «ularni» bolsa «Krétteki étiqadchilarni». ■ **1:13-14** Yesh. 29:13; Mat. 15:9; Kol. 2:22; 1Tim. 1:4; 4:7; 6:20. ■ **1:15** Mat. 15:11; 23:25; Ros. 10:15; Rim. 14:20,23. ■ **2:3** 1Tim. 2:9; 5:13; 1Pét. 3:3.

4-5 Buning bilen ular yash ayallargha erlirige köyünüş, balilirigha köyünüş, salmaq bolush, pak bolush, öy ishlirini puxta qilish, méhriban bolush we öz erlirige boysunushni ögiteleydu. Shundaq bolghanda Xudaning sözi qarilanmaydu. ■

6 Shuningdek yash erlernimu salmaq bolushqa jékiligin.

7 Özüngmu hemme ishta güzel emelliring bilen ulargha ülge bolghin; telim berginingde pakdiyanetlik, éghir-bésiq bolup, ■

8 héchkim qusur tapalmaydighan, saghlam sözlerni yetküzgin; buning bilen, qarshi chiqquchilar biz toghruluq yaman gep qilidighan yerni tapalmay xijil bolidu. ■

9 Qullargha öz xojayinlirini hemme ishta qanaetlendürüp ulargha boysunushni ögetkin. Ular gep yandurmay, ■

10 oghriliq qilmay, özlirining her jehette ishenchlik ikenlikini körsetsun. Ular buning bilen Qutquzghuchimiz Xudaning telimatigha her jehettin zinnet bolidu. □

11 Chünki Xudaning nijatni barliq insanlarga élip kélidighan méhir-shepqiti ayan boldi;

12 u bizge ixllassizliq we bu dunyaning arzu-heweslirini ret qilip, hazirqi zamanda salmaq, heqqaniy, ixlasmén hayatni ötküzüshimiz bilen, ■

■ 2:4-5 Yar. 3:16; 1Kor. 14:34; Ef. 5:22; Kol. 3:18; 1Pét. 3:1.

■ 2:7 1Tim. 4:12; 1Pét. 5:3. ■ 2:8 1Pét. 2:12,15; 3:16.

■ 2:9 Ef. 6:5; Kol. 3:22; 1Tim. 6:1, 2; 1Pét. 2:18. □ 2:10

«... özlirining her jehette ishenchlik ikenlikini körsetsun» — bashqa birxil terjimisi: «... ular étiqadning her jehette yaxshiliqini körsitip bersun». ■ 2:12 Ef. 1:4. Kol. 1:22; 2Tim. 1:9; 1Yuh. 2:16.

¹³ ulugh Xuda, nijatkarimiz Eysa Mesihning shan-sherep bilan kélidighanliqigha bolghan mubarek ümidimizning emelge éshishini intizarliq bilen kütüşni ögitidu. □ ■

¹⁴ U bedel tölep bizni hemme itaetsizliklerdin azad qilish hemde bizni özi üçün pak qilip, Özige mensup bolghan, yaxshi emellerge qizghin intilidighan xelq qilishqa biz üçün qurban boldi. □ ■

¹⁵ Barliq hoququngni ishlitip bu ishlarni jakarlap éytqin, nesihet bérip jékiligin we agahlandurghin. Héchkim séni kemsitmisun. ■

3

Étiqadchilar qilishqa tégishlik ishlar

¹ *Jamaettikilerge* shuni eslitip turghinki, ular hökümrانlارgha we hoquqdarlارgha boysunup,

□ **2:13** «ulugh Xuda, nijatkarimiz Eysa Mesihning shan-sherep bilan kélidighanliqigha bolghan mubarek ümidimizning emelge éshishini intizarliq bilen kütüşni ögitidu» — toluq 12-13-ayetning bashqa birxil terjimisi: «...u bizge ixlansizliq we bu dunyaning arzu-heweslirini ret qilip, hazirqi zamanda salmaq, heqqaniy, ixlasmen hayatni ötküzüşni ögitidu; shuning bilen biz buning bilen mubarek ümidimizning emelge éshishini, yeni ulugh Xuda, nijatkarimiz Eysa Mesihning shan-sheripining ayan qilinishini telpünüp kütimiz». ■ **2:13** 1Kor. 1:7; Fil. 3:20. □ **2:14** «U bedel tölep bizni hemme itaetsizliklerdin azad qilish hemde bizni Özi üçün pak qilip, özige mensup bolghan, yaxshi emellerge qizghin intilidighan xelq qilishqa biz üçün qurban boldi» — Tewrat, «Zeb.» 130:8, «Ez.» 37:23, «Qan.» 14:2ni körüng. ■ **2:14** Gal. 1:4; 2:20; Ef. 2:10; 5:2; Ibr. 9:14. ■ **2:15** 1Tim. 4:12.

shularning sözini anglisun, herqandaq yaxshi emellerni qilishqa teyyar tursun, ■

² héchkimning yaman gépini qilmisun, jédelxor bolmisun, mulayim bolsun, hemme ademge her jehette möminlik körsetsun. □ ■

³ Chünki biz özimizmu eslide nadan bolup, itaetsiz, azdurulghan, herxil shehwet-heweslerning hem lezzetlerning quli bolghan, rezillik we hesetxorluq ichide yashighan, nepretlik bolghan hem bir-birimizdin nepretlinidighanlardin iduq. ■

⁴ Biraq Qutquzghuchimiz Xudaning insanlarga bolghan méhribanliqi we méhir-muhebbiti ayan bolushi bilen,

⁵ (Özimizning qandaqtur heqqaniy emellirimiz bilen emes, belki Uning rehím-shepqiti bilen) yéngidin tughulushta yuyushliri we Muqeddes Rohta yéngilishi arqiliq U bizni qutquzdi; □ ■

⁶ bu Rohni Xuda Nijatkarimiz Eysa Mesih arqiliq wujudimizgha mol quydi. ■

■ **3:1** Rim. 13:1, 3-7; 1Pét. 2:13. □ **3:2** «héchkimning yaman

gépini qilmisun, jédelxor bolmisun, mulayim bolsun, hemme ademge her jehette möminlik körsetsun» — Tewrat-Injilda «möminlik»ning néme menisi barliqi toghruluq «Kolossidikilerge»diki «qoshumche söz»imizni (3:12 üstide toxtalghinimizni) körüng. ■ **3:2**

Fil. 4:5; 2Tim. 2:24,25. ■ **3:3** 1Kor. 6:11; Ef. 2:1; Kol. 3:7; 1Pét. 4:3. □ **3:5** «... Yéngidin tughulushta yuyush-

liri we Muqeddes Rohta yéngilishi arqiliq U bizni qutquzdi»

— «yéngidin tughulushta yuyushliri» grék tilida «yéngidin tughulushtiki «das süyi». Tewrat dewridiki zamanlarda kahinlar ibadexanida Xudagha yéqinlishish üçün pütkül tenlirini chong das («déngiz») ichide yuyushi kérek idi. Bu yerde ten ezalirini yuyush emes, ademning pütkül rohining yuyunishi körsitilidu, elwette.

■ **3:5** Ros. 15:11; Rim. 3:20, 28; 4:2, 6; 9:11; 11:6; Gal. 2:16; Ef. 1:4; 2:4, 9; 2Tim. 1:9. ■ **3:6** Ez. 36:25.

7 Bu arqiliq, Xudaning méhir-shepqiti bilen heqqaniy qilinig, menggülik hayatqa érishish ümidini tutqan mirasxorlar bolduq.

8 Bu sözler ishenchliktur we bu heqiqetlerni alahide tekitlisingni telep qilimen. Shundaq qilghiningda, Xudagha étiqad qilghanlar özlirini yaxshi emellerni qilishqa bérilishke köngül bölidu. Bu ishlar insanlar üçün güzel we paydiliq.

9 Biraq exmiqane munaziriler, nesebnamilerdiki *quruq gepler*, jédel-majralar, Tewrat qanunigha munasiwetlik talash-tartishlardin özüngni néri tutqin; chünki bular paydisiz we bimeniliktur.■

10 Arigha bölgünchilik qilghuchi ademni bolsa bir-ikki qétim agahlandurghandin kéyin uning bilen bolghan bardikeldini üziwet; □ ■

11 chünki bundaq ademni heqiqettin chetnidi, gunah sadir qiliwatidu, shundaqla özini özi jazagha mehkum qilghan dep bilisen.

Axirqi söz

12 Artémasni yaki Tikikusni sanga mangdurghanda, mumkin qeder tézrek Nikopolis shehirige méning yénimgha kelgin, chünki u yerde qishlimaqqchi boluwatimen. ■

■ **3:9** 1Tim. 1:4; 4:7; 6:20; Tit. 1:14. □ **3:10** «Arigha bölgünchilik qilghuchi ademni bolsa bir-ikki qétim agahlandurghandin kéyin uning bilen bolghan bardikeldini üziwet» — «arigha bölgünchilik qilghuchi adem» jamaetni (belkim ademni azduridighan telim bilen) bölmekchi bolidu. ■ **3:10** Mat. 18:17; Rim. 16:17; 2Tés. 3:6; 2Tim. 3:5; 2Yuh. 10. ■ **3:12** Ros. 20:4; Ef. 6:21; 2Tim. 4:12.

13 Adwokat Zénas bilen Apollosning sepirige köngül bölüp himmitingning bariche uzatqin; kem-kütiliri bolsa, ularning hajitidin chiqqin. ■

14 Bizning qowmimiz méwisiz qalmasliqi üçün hajatmenlerge yarem qilip, özlirini güzel emellerni qilishqa béghishlashni ögensun.

15 Yénimdikilerning hemmisidin sanga salam. Étiqadta bizni söyidighalargha salam éyt. Méhir-shepqet hemminglarga yar bolghay!

■ 3:13 Ros. 18:24; 1Kor. 1:12.

Muqeddes Kalam (latin yéziq)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Latin script

Copyright © 2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5